

Міністерство освіти і науки України

ВОДА В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

Збірник тез доповідей

V Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

Одеса 2014

УДК 628.1:664

V Всеукраїнська науково-практична конференція «Вода в харчовій промисловості»: Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Одеса: ОНАХТ, 2014. – 168 с.

У збірнику матеріалів конференції наведені матеріали наукових досліджень у сфері використання води на підприємствах харчової галузі, оцінки її якості та можливого впливу на організм людини.

Матеріали призначені для наукових, інженерно-технічних робітників, аспірантів, студентів, спеціалістів цехів та заводів, які працюють в харчовій промисловості та водних господарствах.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.

Рекомендовано до видавництва Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 03.03.14 р., протокол № 1.

За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Єгорова Б.В.

Редакційна колегія:

Голова	д-р. техн. наук, професор Єгоров Б.В.
Зам. Голови	д-р. техн. наук, професор Капрельянц Л.В.
Члени колегії	д-р. техн. наук, доцент Коваленко О.О.
	д-р. мед. наук, професор Стрікаленко Т.В.

СЕКЦІЯ 1.

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВОДИ
ЯК ЧИННИКОМ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ
І СТАБІЛЬНОСТІ ХАРЧОВОГО ВИРОБНИЦТВА**

О «ГОЛУБОЙ» ВОДЕ

Полищук А.А., к.х.н., Кислухина Н.А., Смирнова Л.Е., Перлова Н.А.

ООО «Инфокс» филиал «Инфоксводоканал», г. Одесса,

Одной из основных целей санитарно-химического контроля в области охраны здоровья является оценка условий питьевого водопользования населения. Согласно ДСанПиНа 2.2.4-171-10, вода питьевая – это вода, состав которой по органолептическим, физико-химическим, микробиологическим, паразитологическим и радиационным показателям отвечает требованиям государственных стандартов и санитарного законодательства. Центральная химико-бактериологическая лаборатория «Инфоксводоканала» контролирует качество питьевой воды, которая подается в г. Одесса.

В связи с участившимися случаями жалоб населения на специфический запах и «голубой» цвет водопроводной воды, целью работы являлось выяснение причин возникновения данной проблемы и предложение возможных путей ее решения.

В ходе исследования выяснилось, что причиной окрашенной воды в кране являются добавки синтетических моющих средств в бачки унитазов. Во время снижения давления в водоводе или перебоя воды в результате аварии вода из бачка, из-за несовершенства конструкции, вытекает обратно в систему водоснабжения дома. При возобновлении подачи воды, специфическая цветность наблюдается непродолжительное время, после протекания небольшого объема воды ее органолептические свойства нормализуются.

Результатами исследований санитарно-химических показателей анализируемой пробы и водопроводной воды (табл.) обнаружено ряд общих характеристик. Так жесткость, щелочность, хлориды, бикарбонаты и удельная электропроводность являются сопоставимыми величинами, что свидетельствует об одинаковом солевом составе вод. Величины рН, аммиака, нитритов и металлов (контроль представленных металлов проводили, так как их соли образуют окрашенные растворы) в обеих пробах также сходны между собой. Установлены отличия в следующих показателях: органолептических (запах, цветность), санитарно-токсикологических (окисляемость), физико-химических (фосфаты, АПАВ). Последние входят в состав синтетических моющих средств (используемые для бачков унитазов моющие средства в виде гелей или таблеток на 10-30% состоят из смеси анионных и неионогенных поверхностно-активных веществ). А также установлены отличия в микробиологических показателях (общее микробное число, общие колиформы, E.coli) в обеих пробах. Это указывает на то, что

питьевая вода загрязняется технической через сливные бачки, имеющие нижний подвод.

Таблица

Сравнительная характеристика исследуемой и водопроводной вод по санитарно-химическим показателям

№ п/п	Показатель, ед. изм.	Исследуемая проба воды	Водопроводная вода	ПДК по ДСанПиН 2.2.4-171-10
1	Реакция рН, ед.рН	7,85	7,80	6,5-8,5
2	Аммиак, мг/дм ³	0,05	0,05	0,5
3	Нитриты, мг/дм ³	<0,003	<0,003	0,5
4	Запах при 20° С, балл	>2	1	2
5	Цветность, гр.	>60	8	20
6	Окисляемость, мгО ₂ /дм ³	4,48	2,24	5,0
7	Жесткость, ммоль/дм ³	4,5	4,6	7,0
8	Щелочность, ммоль/дм ³	3,7	3,6	0,5-6,5
9	Хлориды, мг/дм ³	32,3	32,3	250
10	Бикарбонаты, мг/дм ³	225,7	219,6	не норм.
11	Фосфаты, мг/дм ³	0,437	0,340	не норм.
12	АПАВ, мг/дм ³	0,366	<0,025	0,5
13	Железо, мг/дм ³	<0,1	<0,1	0,2
14	Медь, мг/дм ³	0,006	0,005	1,0
15	Марганец, мг/дм ³	0,007	0,005	0,05
16	Никель, мг/дм ³	0,005	0,006	0,02
17	Уд.электропроводность, мкСм/см	631	495	2500
18	Общее микробное число, КОЕ/см ³	>100	2	100
19	Общие колиформы, КОЕ/100см ³	присутствие (сплошной рост)	не обнар.	отсутствие
20	E.coli, КОЕ/100см ³	присутствие	не обнар.	отсутствие
21	Энтерококки, КОЕ/100см ³	отсутствие	не обнар.	отсутствие

Выяснилось, что окрашивание водопроводной воды происходит и проявляется во внутридомовых сетях многоквартирных домов при подаче воды после временного ее отключения. Наиболее вероятной причиной этого являются бачки унитазов с нижней подачей воды и использование в них синтетических моющих средств. Возможным решением проблемы «голубой» воды следует рассматривать обязательную установку квартирных приборов учета воды, предполагающих наличие отсекающих обратных клапанов.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1: НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВОДИ ЯК ЧИННИКОМ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ І СТАБІЛЬНОСТІ ХАРЧОВОГО ВИРОБНИЦТВА	3
Савчук Л.В., доц., к.т.н., Знак З.О., проф., д.т.н. СТВОРЕННЯ ВОДО-ОХОРОННИХ СИСТЕМ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ ВОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ (<i>Національний університет «Львівська політехніка, м. Львів</i>)	4
Полищук А.А., к.х.н., Кислухіна Н.А., Смирнова Л.Е., Перлова Н.А. О «ГОЛУБОЙ» ВОДЕ (<i>ООО «Инфокс» філіал «Инфоксводоканал», г.Одесса</i>)	6
Гоженко А.І., д.мед.н., проф., Бадюк Н.С., Лебєдєва Т.Л., к.б.н. ОСМОЛЯРНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПИТНИХ РОЗЧИНІВ ЯК ІНТЕГРАТИВНИЙ ПОКАЗНИК ЇХ ФІЗІОЛОГІЧНОСТІ (<i>Державне підприємство Український науково-дослідний інститут медицини транспорту Міністерства охорони здоров'я, м. Одеса</i>)	8
Ляпіна О.В., к.х.н., доц., Стрікаленко Т.В., д.мед.н., проф. ВЕНДИНГ ВОДИ ТА НАПОЇВ: ТЕХНОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИЧНИЙ НАГЛЯД (<i>Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса</i>)	9
Бондаренко О., студ., Подолян Р.А., асс. МИНЕРАЛЬНЫЕ ВОДЫ УКРАИНЫ: ИСТОРИЧЕСКИЙ АСПЕКТ РАЗВИТИЯ БАЛЬНЕОЛОГИИ (<i>Одесская национальная академия пищевых технологий, г. Одесса</i>)	10
Горобченко А.И. к.т.н., доц. СХЕМА АДАПТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ ДЛЯ ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЯ ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ (<i>Одесская Государственная Академия Строительства и Архитектуры, г.Одесса</i>)	11
Дереклиева А.В., Чайка И.В., Деменюк О.Н. к.т.н., Грабовская Е.В., д.т.н., проф. ОКИСЛИТЕЛЬНО-ВОССТАНОВИТЕЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ, КАК КОНТРОЛИРУЮЩИЙ ПАРАМЕТР ПРОЦЕССА ОЧИСТКИ ВОДЫ (<i>Национальный университет пищевых технологий, г. Киев</i>)	14
Мокиєнко А.В., д. мед. н. БИОПЛЕНКИ КАК МОДУЛЯТОР КАЧЕСТВА МИНЕРАЛЬНЫХ ВОД (<i>Государственное учреждение «Украинский научно-исследовательский институт медицинской реабилитации и курортологии Министерства здравоохранения Украины», г. Одесса</i>)	16
Хмельєвська О.М. к.б.н., Ніколенко С.І. к.б.н., ст.н.с., Мокієнко А.В. д.мед.н., ст.н.с., Кисилєвська А.Ю. к.т.н. ЩОДО ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ФАСОВАНИХ МІНЕРАЛЬНИХ ВОД (<i>Державна установа «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України», м. Одеса</i>)	19
Ливєнцова Е.О., к.х.н., Бойченко В.Д., Манукян В.О., Ганичева А.Ю. АНАЛИЗ КАЧЕСТВА ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ БЮВЕТОВ г. ОДЕССЫ (<i>Одесская национальная академия пищевых технологий, г. Одесса</i>)	20
Крюк Т. В., к.х.н., доц. ЕКСПЕРТИЗА БУТИЛЬОВАНОЇ ВОДИ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НА РИНКУ УКРАЇНИ, ЗА ФІЗИКО-ХІМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ (<i>Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, м. Донецьк</i>)	22

ДЛЯ НОТАТОК

НТБ ОНАХТ

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

ВОДА В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

27 – 28 березня 2014 року

Під ред. Б.В. Єгорова
Укладач О.О. Коваленко

Підписано до друку 23.03.14 р. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 7. Тираж 100 прим. Зам. № 67/К.

Надруковано з готового оригіналу
65011, м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 60
тел. (048) 777-59-21